

LA IGUALTAT DE GÈNERE, EIX DEL NOU CURS

La UPF dedicarà el curs 2007-2008 a debatre sobre la igualtat d'oportunitats entre els homes i les dones a la societat i, en particular, en l'àmbit universitari. Es presentarà públicament el diagnòstic sobre la situació a la UPF que el Consell de Direcció va encarregar temps enrere, i durant tot el curs es prendran mesures institucionals en aquesta direcció. La primera activitat relacionada amb aquest propòsit ha estat encarregar a Amparo Moraleda, presidenta d'IBM a Espanya, la lliçó inaugural del nou curs acadèmic, que pronunciarà durant l'acte que tindrà lloc el 2 d'octubre.

El curs que ara comença també presenta dues novetats destacades. La primera és la posada en marxa del Pla

d'Acció pel Multilingüisme, amb un seguit de mesures i d'actuacions que es desplegaran en els propers anys destinades a consolidar la llengua catalana, a garantir la presència de l'anglès i del castellà i a incorporar altres llengües.

D'altra banda, el programa UPF Sènior permetrà la formació i l'actualització de coneixements i habilitats al col·lectiu de persones més grans de 50 anys. La formació d'aquest col·lectiu —60 crèdits en els àmbits social, econòmic i jurídic; comunicació; i humanitats— es farà en paral·lel a l'activitat docent ordinària per afavorir la interacció i el contacte entre generacions diferents, i per poder participar-hi no es necessitarà cap titulació prèvia ni superar cap prova d'accés.

- 3 Primer acte de graduació de màsters oficials i doctorats
- 5 L'elit universitària dels EUA, a la UPF
- 6 El 33 va emetre reportatges d'alumnes de la UPF
- 11 Un treball sobre l'Estatut català guanya el II premi Ernest Lluch
- 13 El president del Govern, al PRBB
- 15 Jaume Bertranpetit, nou director d'ICREA

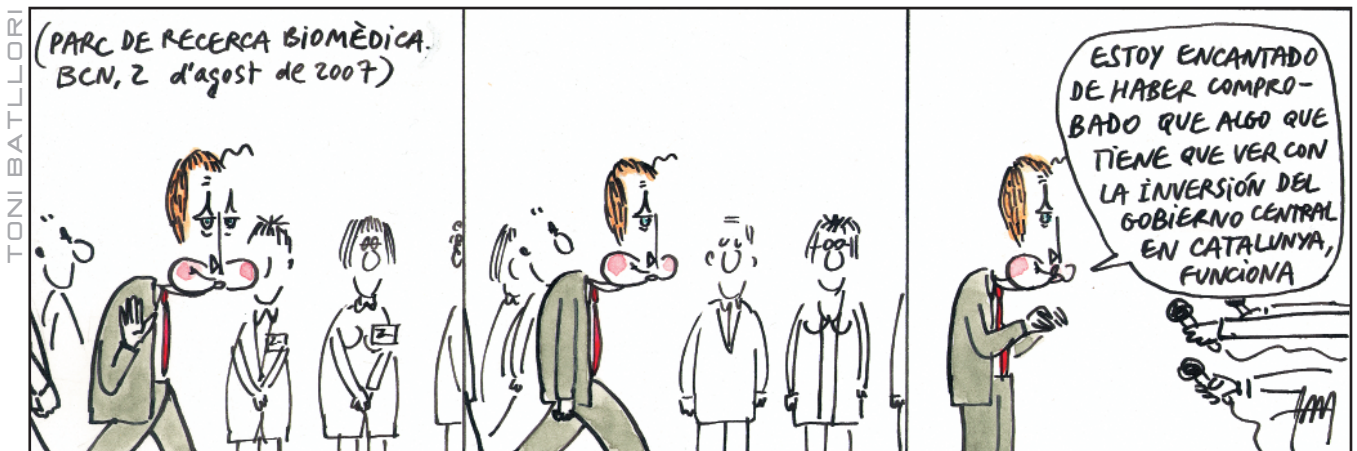
La comissionada per a Universitats i Recerca va anunciar el juliol passat la decisió de la Generalitat de Catalunya d'augmentar en 140 l'actual nombre de places per estudiar Medicina en una universitat pública, i que aquests estudis es faran a les universitats que fins ara no els impartien i que ho havien sol·licitat: la Universitat Pompeu Fabra i la Universitat de Girona. La resolució del Govern satisfà una vella aspiració de la UPF, que ja va sol·licitar impartir estudis de Medicina l'any 1997.

L'augment de places es produirà a partir del curs 2008-2009 i serà un primer pas per, en primer lloc, solucionar l'actual dèficit de metges, així com també per donar resposta a la gran demanda d'aquests estudis, que enguany han encapçalat la demanda universitària amb 3.511 sol·licituds. Aquest augment del 25% de la demanda respecte del curs anterior suposa que només un de cada quatre estudiants que ha sol·licitat estudiar Medicina, ho podrà fer a les 823 places que ofereixen les quatre universitats catalanes que la imparteixen.

Formar metges amb un perfil ben definit que s'adapti a les noves necessitats socials és un dels requisits que s'ha exigint a la Pompeu Fabra per autoritzar-la a impartir Medicina. La UPF està preparada per assumir el repte de formar els professionals que reclama la societat i ha presentat un projecte innovador i alhora renovador. Aquest es basa en la formació d'un tipus de metge amb un coneixement científic profund, una concepció professional basada en un compromís ètic i social, així com una visió humanista del que significa fer de metge. Per fer-ho, s'aprofitarà tota l'experiència docent dels estudis de Biologia, que la UPF imparteix des del 1998, que estan orientats cap a la biomedicina, fins al punt que el 80% dels continguts del primer cicle són comuns amb Medicina.

El projecte de la UPF d'impartir Medicina no parteix de zero. Des de fa una dècada, s'ha configurat a l'entorn del campus del Mar — seu de la Facultat de Ciències de la Salut i de la Vida — un gran potencial de centres de recerca en l'àmbit biomèdic que reclamaven la necessitat de disposar d'aquests estudis. El Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona, inaugurat el 2006 i del qual la UPF n'és un dels impulsors, acull el Departament de Ciències Experimentals i de la Salut de la Universitat, a més d'altres centres de recerca que hi estan adscrits o vinculats, com ara l'Institut Municipal d'Investigació Mèdica, el Centre de Regulació Genòmica o el Centre de Recerca en Epidemiologia Ambiental.

Tanmateix, la proximitat amb la unitat docent que la UAB té a l'hospital del Mar ha facilitat l'acord amb aquesta universitat per impulsar un títol conjunt i per compartir els espais docents i hospitalaris.

M. Rosa Virós rep la Creu de Sant Jordi

M. Rosa Virós, catedràtica de Ciència Política i rectora de la UPF entre els anys 2001 i 2005, va rebre el 26 de juny la Creu de Sant Jordi de mans del president del Govern català, José Montilla, en un acte solemne que es va celebrar al Saló de Sant Jordi del Palau de la Generalitat. La cerimònia del lliurament de la Creu de Sant Jordi 2007 va distingir, en total, vint personalitats i onze entitats, que han destacat pels serveis prestats a Catalunya en la tasca de defensa de la seva identitat i de restauració de la seva personalitat, o més generalment en el pla cívic i cultural.

Després de vint anys a la Universitat de Barcelona, M. Rosa Virós es va incorporar l'any 1991 a la UPF, on va impartir docència de diverses matèries en el marc de la diplomatura en Gestió i Administració Pública i de la llicenciatura en Ciències Polítiques i de l'Administració. Des del novembre del 2005 és presidenta del Consell Econòmic i Social de Barcelona (CESB).

JOSÉ MONTILLA LLIURANT LA CREU DE SANT JORDI A M. ROSA VIRÓS

L'emprenedoria centra una nova sessió del Fòrum Social i Empresarial

El Fòrum Social i Empresarial del Consell Social de la UPF va celebrar el 26 de juliol la seva cinquena sessió plenària, que va girar al voltant de l'emprenedoria al nostre país i la con-

tribució que en aquest àmbit pot fer la universitat. La reunió, que va consistir en un dinar de treball, va tenir lloc a la sala de reunions de l'àgora Jordi Rubió i Balaguer del campus de la Ciutadella.

Mercè Sala, presidenta del Consell Social de la UPF, va obrir el torn d'intervencions, amb la presentació de dos projectes que es volen portar a terme properament a la Universitat: d'una banda, la convocatòria d'un premi a l'emprenedoria dels estudiants i graduats; i de l'altra, uns tallers competencials per als estudiants, una iniciativa que preveu, durant el curs 2007-2008, la creació d'un seguit d'assignatures de lliure elecció centrades en les necessitats de les empreses empleadores. Seguidament, Maravillas Rojo, presidenta de l'empresa municipal Barcelona Activa, va parlar sobre "Com veu Barcelona Activa la capacitat emprenedora universitària". Després d'un debat entre tots els assistents, unes paraules del rector Josep Joan Moreso van cloure la sessió.

Primer acte acadèmic de graduació de màsters oficials i doctorats

L'auditori del campus de la Ciutadella es va omplir el 19 de juliol a la tarda per acollir el primer acte acadèmic de graduació de màsters oficials i doctorats de la UPF, en el qual van participar prop de 110 graduats, acompanyats pels seus familiars i amics. D'entre aquests graduats, una setantena van cursar algun dels màsters oficials coordinats per la UPF que es van engegar el curs 2006-2007, i la resta van llegir o dipositar la seva tesi doctoral durant els dos darrers cursos acadèmics.

L'acte es va iniciar amb la lliçó de graduació, sota el títol "A contracorrent. La vida en tres secrets", a càrrec d'Enric Bou, catedràtic de Literatura

Espanyola i Catalana a la Universitat de Brown (EUA) i exprofessor de la UPF, la UB i la UAB. A continuació, els graduats van pujar a l'escenari per recollir el diploma commemoratiu de la seva graduació. Seguidament, van tenir lloc les intervencions de Marija Radošević, en nom i representació de la promoció 2007; Mercè Sala, presidenta del Consell Social de la UPF, i el rector Josep Joan Moreso. L'acte es va clausurar amb la interpretació per part del Cor de la Universitat del tradicional *Gaudeamus Igitur*, que va donar pas a un aperitiu ofert per l'Associació d'Antics Alumnes de la Universitat.

UNA GRADUADA RECULL EL DIPLOMA DE MANS DEL RECTOR MORESO

Jornada de Debat del Llibre Blanc de les Universitats Catalanes

L'auditori del campus de la Ciutadella de la UPF va acollir el 17 de juliol la Jornada de Debat del Llibre Blanc de les Universitats Catalanes, organitzada per l'Associació Catalana d'Universitats Públiques (ACUP), en el marc del procés d'elaboració d'aquest important instrument d'informació i de reflexió sobre les universitats del nostre país, que pretén proposar un model d'universitat catalana innovadora i competitiva en el context europeu i internacional. L'acte va comptar amb l'assistència de prop de 160 persones, entre els rectors de l'ACUP, presidents dels consells socials, vicerectors, professors i investigadors universitaris, a més d'altres experts i coneixedors de la realitat de la universitat i la recerca a Catalunya.

La Jornada es va organitzar al voltant del debat sobre sis grans àmbits generals, cadascun dels quals va comptar amb un ponent, que es va encarregar de fer una reflexió general per emmarcar la discussió posterior. Els àmbits i els ponents van ser, respectivament: Formació i docència (Josep M. Nadal, UdG); Finançament del sistema universitari (Guillem López Casanovas, UPF); Sistema de recerca, desenvolupament i innovació (Fernando Albericio, UB); Governança del sistema universitari (Joan Subirats, UAB); Polítiques de personal universitari (Francesc Solà, Trans); i Universitat, societat i territori (Lluís Arola, URV). L'acte va finalitzar amb una sessió plenària amb tots els assistents, en què es van presentar les conclusions, i que va comptar amb la presència de la comissionada per a Universitats i Recerca, Blanca Palmada.

ELS VUIT RECTORS DE L'ACUP

Les sol·licituds superen en un 40% les places ofertes en la preinscripció

Les diferents titulacions que imparteix la UPF van obtenir un 40% més de sol·licituds en primera opció en relació amb les places ofertes, segons les dades de la preinscripció universitària del mes de juliol per al curs 2007-2008 que va donar a conèixer el Departament d'Innovació, Universitats i Empresa. Així, 2.943 alumnes van sol·licitar en la seva opció preferent les 2.086 places que sumen el global d'estudis que imparteix la

Universitat, unes xifres que representen mig punt més respecte al procés de preinscripció del curs passat. En total, en onze de les disset titulacions ofertes per la UPF la demanda va ser superior a l'oferta, dues més que el curs 2006-2007.

Els estudis que van obtenir una demanda més elevada en relació amb l'oferta de places, i la ràtio que això representa, van ser Comunicació Audiovisual (286 sol·licituds per cobrir 82 places, que suposa una ràtio de +3,49); Publicitat i Relacions Públiques (262-80, +3,28); Administració i Direcció d'Empreses (506-168, +3,01), i Biologia (112-60, +1,87). També van aconseguir més sol·licituds que places ofertes Ciències Polítiques i de l'Administració, enginyeria tècnica en Informàtica de Sistemes, Dret, Ciències Empresarials, Economia, Traducció i Interpretació (Anglès) i la doble diplomatura en Ciències Empresarials i Relacions Laborals.

Quant a les notes de tall, comparat amb el procés de preinscripció del curs 2006-2007, no hi va haver grans variacions, amb sis titulacions en què es va incrementar, cinc en què va disminuir, una en què es va mantenir i cinc en què van continuar sense nota de tall. Els sis estudis en què va augmentar van ser els de Ciències Polítiques i de l'Administració (que va passar d'un 5,40 a un 5,60); Traducció i Interpretació-Alemanys (d'un 5 a un 5,48); Biologia (de 7,67 a 7,83); Publicitat i Relacions Públiques (de 7,87 a 7,89); Ciències Empresarials (de 5,67 a 5,83) i enginyeria tècnica en Informàtica de Sistemes (de 5,05 a 5,21). Els estudis en què la nota de tall va baixar van ser els de Comunicació Audiovisual, que es va situar, però, com a tercera més alta del sistema universitari català (de 8,43 a 8,36); Dret (de 6,25 a 6,11), que va continuar sent l'únic estudi d'aquesta disciplina a Catalunya amb nota de tall; Economia (de 6,91 a 6,76); Traducció i Interpretació-Anglès (de 7,04 a 6,40) i la doble

diplomatura en Ciències Empresarials i Relacions Laborals (de 5,98 a 5,83). En la resta de titulacions, la nota de tall va disminuir o es va mantenir.

La UPF i la Universitat del Pacífic oferiran una doble titulació en negocis internacionals

L'Institut d'Educació Contínua (IDEC) de la UPF i l'Escola de Postgrau de la Universitat del Pacífic (Lima, Perú) van subscriure recentment un conveni de col·laboració i intercanvi, en virtut del qual ambdues institucions oferiran a partir del 2008 un nou programa conjunt de doble titulació o doble grau en el màster en Negocis Internacionals, especialització en Amèrica Llatina. L'IDEC ja ofereix aquest màster des de fa deu anys, sota la direcció del professor de la UPF Carles Murillo.

El conveni, en el marc d'una gira que va fer una delegació de la UPF per diversos països de Sud-amèrica, va ser signat a la Sala del Consejo de la Universitat del Pacífic per Josep Joan Moreso, rector de la UPF i president de l'IDEC, i per Carmen Rosa Graham, rectora de la institució llatinoamericana. També van estar presents a l'acte de signatura María Morras, vicerectora de Postgrau, Doctorat i Relacions Internacionals de la UPF, i Pau Verrié, director general de l'IDEC.

CARMEN ROSA GRAHAM I JOSEP JOAN MORESO

L'elit universitària dels EUA, a la UPF

Les universitats Pompeu Fabra, Barcelona i Autònoma de Barcelona van signar el juny passat un acord de cooperació per gestionar conjuntament el programa de mobilitat internacional Advanced Studies in Barcelona, que preveu l'organització a Barcelona d'un programa acadèmic i cultural a mida dirigit a estudiants de sis de les universitats de més prestigi dels Estats Units. Aquest programa de mobilitat es du a terme de manera conjunta amb el Consortium for Advanced Studies in Barcelona (CASB), els membres del qual són les universitats de Brown, Chicago i Northwestern, en associació amb les universitats de Cornell, Harvard i Princeton. Quatre d'aquestes universitats —Brown, Cornell, Harvard i Princeton— pertanyen a l'Ivy League, l'associació de les vuit universitats privades de la costa est dels EUA amb més excel·lència acadèmica i científica.

Les activitats del programa d'estudis, que tindrà una durada d'un semestre, es realitzen a les seus de les tres universitats catalanes. Les tres primeres setmanes de setembre, els 37 primers estudiants matriculats van començar un curs introductor sobre llengua i cultura catalana, que van realitzar a les aules de l'IDEC-UPF. En acabar, els estudiants es van incorporar als cursos reglats de grau en alguna de les tres universitats, en les quals han de seguir, obligatòriament, les classes en castellà o en català, en cap cas en anglès.

Els estudiants nord-americans estan cursant el tercer any de la seva carrera, i el seu pla d'estudis preveu una estada d'un semestre en una universitat de l'estranger per rebre formació interdisciplinària. La majoria són estudiants de ciències socials i d'humanitats, però també n'hi ha d'Arquitectura, Matemàtiques i Biologia. Aquest programa ha estat dissenyat amb gran rigor acadèmic, i el coneixement de la cultura i la llengua catalanes en són parts centrals.

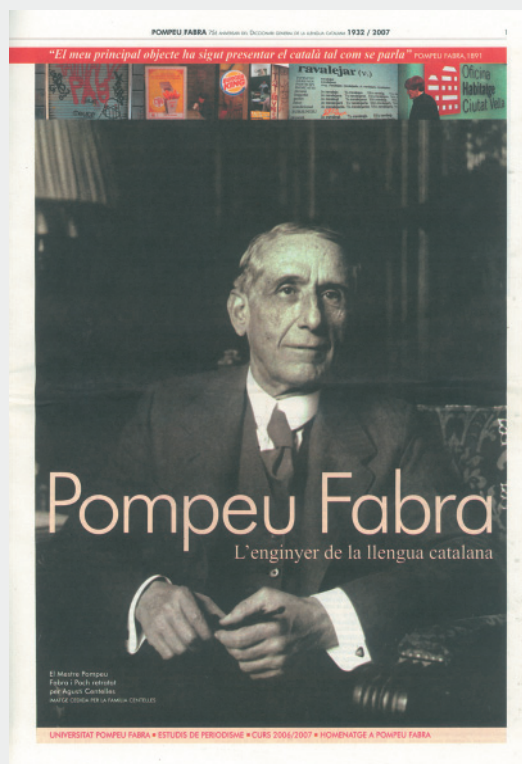
L'EDICIÓ D'UN DIARI I UN JOC DE CARTES DINS DE L'HOMENATGE A POMPEU FABRA

El diari *Pompeu Fabra. L'enginyer de la llengua catalana*, editat pels estudiants de l'assignatura Taller de Premsa dels Estudis de Periodisme de la Universitat, recull els aspectes més destacats de la trajectòria personal i professional del Mestre. La publicació, que consta de 28 pàgines, va estar coordinada pels professors Carlos Pérez de Rozas i Manuel Lamas, i és fruit d'un intens treball col·lectiu de recerca de tot el grup.

Amb un format i un disseny àgils i en què es combinen diferents gèneres periodístics —reportatges, entrevistes i articles d'opinió—, el diari permet descobrir el Fabra lingüista i gramàtic, alhora que altres vessants no tan conegudes de la seva vida, com ara la seva experiència com a periodista, els deu anys que va viure a Bilbao o la seva afició pel tennis i el muntanyisme.

A les pàgines finals del diari es poden llegir sengles entrevistes a l'expresident de la Generalitat de Catalunya, Jordi Pujol, que opina sobre el procés de creació de la UPF; als exrectors Enric Argullol i M. Rosa Virós, que expliquen els moments més destacats dels seus mandats, i a l'actual rector, Josep Joan Moreso, que valora la decisió de dedicar un homenatge a la figura de Pompeu Fabra.

D'altra banda, pel que fa al joc de cartes "El temps de Pompeu Fabra", els jugadors poden reconstruir conjuntament els esdeveniments de la vida i l'obra de Pompeu Fabra, així com els de la seva època. Gràcies a la col·laboració del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, el joc arribarà a tots els centres educatius de Catalunya.

EFFECTES DE LA PUBLICITAT SOBRE ELS INFANTS

El Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC) ha atorgat un ajut de 6.000 euros a un equip d'investigadors encapçalats per Josep Fernández Cavia en què col·laborarà també Mònika Jiménez, ambdós del Departament de Periodisme i de Comunicació Audiovisual, conjuntament amb Assumpció Huertas, de la Universitat Rovira i Virgili. El projecte té com a objectiu principal analitzar l'eficàcia de l'emplaçament de productes en les sèries de ficció televisives que veuen els infants.

L'emplaçament de productes és un format no convencional de publicitat televisiva que ha adquirit una destacada rellevància en els darrers anys, sobretot a partir de l'èxit de sèries de ficció de producció pròpia emeses per les cadenes de televisió espanyoles i catalanes des de mitjans dels anys noranta. El projecte de la UPF pretén determinar en quin grau l'emplaçament de productes passa desapercebut com a tècnica comercial i en quin grau és capaç d'influir en la memòria, les actituds i la conducta dels menors.

JOSEP FERNÁNDEZ I JOSEP M. CARBONELL, PRESIDENT DEL CAC

VI SIMPOSI INTERNACIONAL DE TERMINOLOGIA

Jaume Casals, vicerector de Professorat de la UPF, conjuntament amb Mercè Lorente, directora de l'IULA, i Maria Teresa Cabré, directora de les activitats d'estiu d'IULATERM, van inaugurar el VI Simposi Internacional de Terminologia que es va celebrar del 9 al 12 de juliol a l'auditori de l'edifici Rambla de la UPF i que enguany es va dedicar a la "Literalitat i la dinamicitat en el discurs econòmic".

La capacitat creativa d'aquest àmbit temàtic va fer que l'estudi del discurs econòmic se centrés principalment en aspectes relacionats amb la literalitat, el sentit figurat i la noció de "dinamicitat". Els professionals de la mediació lingüística —traductors, editors, intèrprets, periodistes, etc.— van observar com la innovació de la terminologia en els textos d'economia és constant i com amb el decurs del temps han anat apareixent noves denominacions com ara *economia evolutiva*, *bioeconomia*, *globalització*, *internalització*, entre d'altres, que van ser mereixedores d'una especial atenció.

EL CANAL 33 VA EMETRE REPORTATGES D'ALUMNES DE LA UPF

Televisió de Catalunya va emetre a finals d'agost pel Canal 33 els reportatges fets per estudiants de la primera edició del màster en Innovació i Qualitat Televisives (MIQT), uns estudis oficials d'especialització professional impulsats per TV3 i organitzats per la UPF i la UAB, amb la col·laboració de l'Obra Social de "la Caixa".

El programa especial *El màster*, emès els dies 30 i 31 d'agost al vespre, va transmetre set treballs de final de curs del MIQT, que versaven sobre diferents conflictes socials, els quals anaven des de la desaparició d'un barri, fins a les mesures penals alternatives o la conciliació laboral i familiar de les mares de família que treballen dins i fora de casa. En definitiva, temes que combinen l'actualitat i la proximitat per convertir-los en un document periodístic poc convencional. Els set reportatges que es van emetre van ser: "Aquí vivia María la guapa", "Mares en cadena", "Condemnats a treballar", "Els 210", "El català, l'altre passaport", "Desbrossant el camí" i, finalment, "Somnis d'empresària, sacrificis de mare".

FOTOGRAMA DE "SOMNIS D'EMPRESÀRIA, SACRIFICIS DE MARE"

ENTREVISTA A JOSEP FONTANA

Premi Nacional de Cultura

Josep Fontana i Lázaro (Barcelona, 1931) és catedràtic emèrit d'Història i Institucions Econòmiques de la UPF. Fundador i director durant deu anys (1991-2002) de l'Institut Universitari d'Història Jaume Vicens i Vives de la Universitat. El passat mes de juliol va obtenir el primer Premi Nacional de Cultura a la Trajectòria Professional i Artística, atorgat per la Generalitat de Catalunya, que reconeix "l'obra historiogràfica, el mestratge i el compromís cívic d'un intel·lectual erudit".

Com valora aquest premi?

Jo no sabia ni que existia, ja que és la primera vegada que s'atorga en aquesta modalitat. D'una banda sento agraïment, i de l'altra, sorpresa, en la mesura que penso que no he fet mai mèrits per agrair autoritats perquè em puguin donar premis.

Vostè ha canviat la manera d'ensenyar la història al llarg dels anys?

Suposo que una persona, en la mesura que aprèn, va millorant poc o molt la forma de treball. Jo he sabut sempre que tenia unes virtuts i uns defectes, i malauradament els defectes no els he superat mai. Així, com a professor, i com m'havien manifestat en ocasions els meus propis alumnes, tenia la virtut de la claredat, però em mancava aquesta capacitat que posseeixen els grans docents de no solament transmetre el coneixement, sinó d'implicar-hi més els seus estudiants. Això sí, sempre he dit a la gent: per començar, no us fieu de la primera cosa que us diguin respecte a un fet que ha passat; intenteu pensar pel vostre compte.

Quin balanç fa de la tasca que porta a terme l'Institut?

Jo crec que una de les mesures de la bona feina que ha fet l'IUHJV fins ara és la quantitat de tesis doctorals que ha portat a la seva fi, de molt bona qualitat, moltes de les quals han obtingut premis i han estat publicades. Cal tenir en compte que l'Institut va sorgir en uns moments en què aquesta universitat no tenia ensenyaments

en el camp de les humanitats. Es va fundar per fer una feina en el terreny de l'ensenyament i la recerca històrica, molt lligada als cursos de doctorat. Actualment tot això està en procés de fusió i transformació, de manera que tot dependrà de com els investigadors actuals de l'Institut —que ja són d'una generació posterior a la meua— aconseguixin donar un nou sentit al tipus d'estudis que substitueixen els vells cursos de doctorat.

A vegades ha comentat que la universitat a casa nostra no ha format historiadors que treballin mirant cap a enfora, a Europa i al món.

Això ha estat un dèficit tradicional de la cultura acadèmica catalana i encara més de l'espanyola: un tancar-se sobre ella mateixa, una reticència, dificultat o impotència per afrontar estudis de caire més obert, i aquesta és una tendència que hauríem d'esforçar-nos a trencar. Nosaltres el que hem fet ha estat obrir la biblioteca el més possible a materials que permetin als estudiants poder trobar referències globals —generalment escasses en l'àmbit bibliotecari a casa nostra—, hem introduït nous cursos i hem creat noves línies de treball en qüestions com ara la Xina o l'Extrem Orient, per exemple. Però encara hi ha molta feina per fer.

Amb quin objectiu neix l'ambició de projecte de publicar la història d'Espanya en dotze volums, que vostè codirigeix?

D'una banda, semblava que era el moment d'intentar tornar a fer un balanç global de la història d'Espanya, que pogués portar a un públic ampli i general tot el que s'ha anat aconseguint en la recerca de les darreres dècades. I sobretot un tipus de llibre que no fos "per a la pròpia tribu", com massa sovint són els que produeix el nostre món acadèmic.

Treballa en alguna nova obra?

Sempre treballo, no he deixat mai de treballar. Estic implicat en una cosa tan insensata que em fa una certa vergonya parlar-ne, però hi porto molts anys de dedicació. Preparo una reflexió general documentada sobre el període de 1945 fins a l'actualitat a escala global. Voldria tenir-ne per a l'any que ve alguna redacció feta, però ni tan sols estic segur que quan estigui acabada no decideixi retirar-ho.

Vostè afirma que la història s'ha de revisar constantment...

Sí, i sobretot d'acord amb les noves qüestions que et plantejes. Tu vas a buscar aclariment i respostes per a problemes que tens al davant, i lògicament en la mateixa mesura que varien aquests problemes canvien les preguntes que tu fas. Això és una cosa que avui sosté pràcticament tothom qui té dos dits de seny, i els que s'entesten a voler mantenir una mena de dogmatisme és perquè tenen o molt poca intel·ligència o molt mala intenció d'utilitzar els tòpics en un sentit d'aprofitament.

"Sempre he dit als estudiants: intenteu pensar pel vostre compte"

PREMI FRANCESC NOY D'HUMANITATS 2007

“El despertar de les dones” va ser el treball guanyador de la cinquena edició del premi Francesc Noy d'Humanitats, obra de Sara Álvarez i Nereida Serrano, estudiants del centre de secundària Jaume Viladoms (Sabadell). El 3 de juliol va tenir lloc a la sala de graus Albert Calsamiglia del campus de la Ciutadella l'acte de lliurament de guardons, als quals optaven enguany un total de 93 treballs presentats, disset més que l'any passat. El premi, convocat per la Facultat d'Humanitats de la UPF, es concedeix al millor treball de recerca de batxillerat de tots els centres d'ensenyament secundari de Catalunya, sobre qualsevol disciplina d'humanitats, presentat durant el darrer curs acadèmic.

Les guanyadores fan a la seva obra un estudi de la situació social de la dona a Espanya des de finals del segle XIX fins a mitjan segle XX, amb especial atenció a l'època de la República i la Guerra Civil. El jurat del premi, presidit per Miquel Berga, degà de la Facultat d'Humanitats, i format per altres professors dels Estudis, va reconèixer la qualitat del treball, que es concreta en “l'esforç de recerca realitzat, l'actualitat i l'interès social del tema escollit, la diversitat i riquesa qualitativa i quantitativa de les fonts consultades, l'àmplia informació aportada i la capacitat analítica i expositiva de les autores”.

Miquel Berga va donar la benvinguda a tots els assistents a l'acte de lliurament del premi, que va incloure una dissertació sobre “Imatges de la Guerra Civil”, a càrrec d'Enric Ucelay-Da Cal, catedràtic d'Història Contemporània de la UPF. Després de proclamar-se l'obra guanyadora —les seves autores van obtenir un premi dotat amb 1.500 euros, a més d'un diccionari electrònic Casio i un diploma— Josep Maria Salrach, secretari del jurat, va fer una ressenya dels deu treballs que van arribar a la fase final, entre els quals es van atorgar dues mencions honorífiques. Tots ells es van emportar com a premi un diploma i un diccionari electrònic.

NEREIDA SERRANO, MIQUEL BERGA I SARA ÀLVAREZ

ROBIN HOGARTH, DOCTOR HONORIS CAUSA PER LA UNIVERSITAT DE LAUSANA

El professor d'origen angloamericà Robin Hogarth, investigador ICREA del Departament d'Economia i Empresa i artífex d'una nova àrea del coneixement: l'economia del comportament, una disciplina a mig camí entre la psicologia i l'economia, va ser investit doctor honoris causa per la Universitat de Lausana (Suïssa), una de les institucions acadèmiques més antigues d'Europa, fundada l'any 1537.

Robin Hogarth (1942) es va graduar a l'Escola de Negocis de la Universitat de Chicago entre 1962 i 1972 i es va doctorar per la mateixa universitat l'any 1972, amb una tesi doctoral sobre la psicologia de la presa de decisions. Ha publicat diversos treballs, articles i documents de treball relacionats amb el comportament de les persones a l'hora de prendre decisions, àmbit d'estudi que constitueix la seva principal línia de recerca.

ROBIN HOGARTH REBENT ELS ATRIBUTS D'HONORIS CAUSA

UN TREBALL SOBRE L'ESTATUT CATALÀ GUANYA EL II PREMI ERNEST LLUCH

Laura Redondo, alumna del centre Cingle de Terrassa, va obtenir el II Premi Ernest Lluch de Ciències Socials i Polítiques, dotat amb 2.000 euros, que va guanyar pel seu treball "L'Estatut i el quart poder", un extens i documentat estudi del procés d'elaboració del darrer Estatut de Catalunya i el seu tractament en quatre diaris. El guardó, convocat pels Estudis de Ciències Polítiques i Gestió Pública

de la UPF i per la Fundació Ernest Lluch amb el propòsit comú d'incentivar la recerca en l'àmbit de les ciències socials, es va lliurar durant un acte celebrat el 29 de juny a la sala de graus Albert Calsamiglia del campus de la Ciutadella.

L'acte va estar presidit per Jaume Casals, com a rector en funcions de la UPF, i va comptar amb la presència de Blanca Palmada, comissionada per a Universitats i Recerca del Depar-

BLANCA PALMADA LLIURANT EL GUARDÓ A LA GUANYADORA

tament d'Innovació, Universitats i Empresa; Joaquim Lluch, director-gerent de la Fundació Ernest Lluch, i Jordi Guiu, degà dels Estudis de Ciències Polítiques i de Gestió Pública de la Universitat i membre del Patronat de la Fundació Ernest Lluch.

La convocatòria d'enguany, en la qual es van presentar un total de 81 treballs, ha servit per consolidar plenament el Premi, que ha reco-

negut el millor treball de recerca desenvolupat per estudiants de secundària de Catalunya (de centres públics, privats i concertats) en qualsevol disciplina de les ciències socials i polítiques, realitzat durant el curs acadèmic 2006-2007. El jurat del premi, presidit per Jordi Guiu i format per professors dels Estudis de Ciències Polítiques de la UPF i la Fundació Ernest Lluch, va atorgar quatre accessits especials, degut a la gran qualitat de les obres presentades.

LA UPF JA HA INCORPORAT MÉS DE 150 TESIS AL DIPÒSIT TDX

152 tesis presentades a la UPF estaven incloses, a principis de setembre, a Tesis Doctorals en Xarxa (TDX), un dipòsit cooperatiu que conté, en format digital, les tesis doctorals llegides a les universitats de Catalunya i a d'altres comunitats autònomes. Aquesta eina, gestionada pel Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya (CBUC) i el Centre de Supercomputació de Catalunya (CESCA), permet la consulta remota a través d'Internet del text complet de les tesis, incorporades a TDX entre l'any 2001 (en què es va engegar el dipòsit) i l'actualitat, a més de fer cerques per diversos conceptes. Els treballs de la UPF representen un 3% del total de tesis incorporades al TDX pel conjunt dels centres que hi participen, un percentatge que es repeteix si ens fixem en el nombre de consultes efectuades a les tesis de la UPF sobre el global.

Des que TDX es va posar en marxa, la tesi de la UPF que ha estat més consultada (i que ocupa el 18è lloc en un rànquing acumulat de les trenta tesis més visitades) ha estat "El control de gestión en organizaciones sin ánimo de lucro: el caso particular de los colegios de economistas de España", presentada per Pilar Soldevila el juliol del 2000 al Departament d'Economia i Empresa i dirigida per Oriol Amat, catedràtic d'Economia Financera i Comptabilitat de la UPF. El treball de Pilar Soldevila, actualment professora de Comptabilitat de Costos de la UPF i de l'IDEC, aprofundeix en un model de comptabilitat de gestió per a les entitats sense ànim de lucre.

L'ASSOCIACIÓ ESPANYOLA DE CIÈNCIA POLÍTICA PREMIA MARIANO TORCAL

Mariano Torcal, catedràtic de Ciència Política de la UPF, va obtenir el premi AECPA 2007 al millor llibre per la seva obra *Ciudadanos, asociaciones y participación en España*, que va editar i coordinar conjuntament amb els investigadors i professors Joan Font (UAM) i José R. Montero (UAB). Aquesta obra, editada pel Centro de Investigaciones Sociológicas (CIS), té com a objectiu descriure i explicar la participació política i social dels espanyols i l'afiliació a associacions de tot tipus, una tasca ambiciosa en la qual han participat 21 investigadors pertanyents a nou universitats de l'Estat.

Els premis AECPA, que enguany s'han convocat per setena vegada, els atorga anualment l'Associació Espanyola de Ciència Política i de l'Administració (AECPA). Distingeixen les publicacions i treballs de recerca dels seus associats en les categories de llibre, capítols de llibre, articles, tesis i ponències corresponents a l'any anterior a la convocatòria que abordin temes propis de la ciència política i de l'administració des de qualsevol dels seus enfocaments.

MARIANO TORCAL

GUARDÓ DE L'ASSOCIACIÓ AMERICANA DE MATEMÀTIQUES

El premi The Lester R. Ford que atorga l'Associació Americana de Matemàtiques, distingeix cada any, des de 1964, els autors dels millors articles publicats a les revistes *The American Mathematical Monthly* i *Mathematics Magazine*.

En l'edició d'enguany es van distingir cinc treballs, entre els quals hi ha el realitzat per Pelegrí Viader i Jaume Paradís, professors de matemàtica aplicada del Departament d'Economia i Empresa, conjuntament amb Lluís Bibiloni, investigador de la UAB: "On a Series of Golbach and Euler", publicat el mes de març del 2006 a *The American Mathematical Monthly* (vol. 113, núm. 3, pàg. 206-220).

Aquest any s'està commemorant el tricentenari del naixement del gran matemàtic suís Leonard Euler (1707-1783), i els autors han estudiat en el seu article la demostració de Goldbach i Euler (1742), segons la qual s'acompleix que la suma d'aquesta sèrie és igual a la unitat:

$$1 = \frac{1}{3} + \frac{1}{7} + \frac{1}{8} + \frac{1}{15} + \frac{1}{24} + \frac{1}{26} + \frac{1}{31} + \frac{1}{35} + \dots$$

Pelegrí Viader ha manifestat: "Els denominadors de les fraccions són els inversos de totes les potències menys una unitat. La demostració original, basada en la manipulació d'una sèrie divergent, es pot "refer" en termes moderns des del punt de vista tant de l'anàlisi estàndard com de l'anàlisi no estàndard. La revisió dona peu a una senzilla introducció a l'anàlisi no estàndard i a una reivindicació dels mètodes dels analistes del segle XVIII".

PELEGRÍ VIADER, LLUÍS BIBILONI
I JAUME PARADÍS

EL PRESIDENT DEL GOVERN, AL PRBB

En el marc de la seva visita a Barcelona, José Luis Rodríguez Zapatero va visitar el 2 d'agost el Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona (PRBB). El president del Govern espanyol va ser rebut per José Montilla, president de la Generalitat de Catalunya; Jordi Hereu, alcalde de Barcelona; Joan Clos, ministre d'Indústria, i Josep Joan Moreso, rector de la Universitat Pompeu Fabra, entre d'altres autoritats locals, autonòmiques i acadèmiques. Tot seguit el director general del PRBB, Jordi Camí, va fer una breu presentació d'aquesta gran infraestructura científica de l'àmbit biomèdic.

Després de signar en el Llibre d'Honor, el president del Govern i la comitiva d'autoritats van fer un recorregut per algunes plantes de l'edifici, on van ser rebuts pels directors dels cinc centres de recerca que formen el PRBB, els quals van explicar als visitants les principals línies de recerca en curs.

Així doncs, el president Zapatero va escoltar de primera mà les explicacions de Juan Carlos Izpisúa (Centre de Medicina Regenerativa de Barcelona-CMRB); Nino Künzli (Centre de Recerca en Epidemiologia Ambiental-CREAL); Jaume Marrugat (Institut Municipal d'Investigació Mèdica-IMIM); Miguel Beato (Centre de Regulació Genòmica-CRG); i Francesc Posas (Departament de Ciències Experimentals i de la Salut-CEXS) de la Universitat Pompeu Fabra.

Un cop va finalitzar el recorregut, el president del Govern va atendre els mitjans de comunicació durant una roda de premsa i abans de marxar va saludar el nombrós personal investigador i administratiu del PRBB que l'esperava a la plaça interior de l'edifici.

EL PRESIDENT DEL GOVERN
VISITANT EL LABORATORI DEL
CEXS-UPF

JORDI HEREU, JOSEP JOAN MORESO, JOAN CLOS, JOSÉ L. RODRÍGUEZ ZAPATERO,
JORDI CAMÍ I JOSÉ MONTILLA

ELS NETEJADORS EN AEROSOL EMPRATS A LA LLAR PODEN PROVOCAR ASMA

La utilització d'aerosols per a la neteja de la llar, al menys un cop per setmana, està associada a l'aparició de dificultats respiratòries i asma en adults. Fet que s'agreuja si l'ús d'aquests productes en aerosol —netejadors de vidres, mobles o ambientadors— s'incrementa a quatre cops per setmana o més. Per contra, els productes netejadors que no s'alliberen en forma d'aerosol no s'han mostrat associats a l'asma.

Aquests són els principals resultats d'un estudi multicèntric, multinacional, realitzat per diferents equips d'investigadors, entre els quals hi ha el Centre de Recerca en Epidemiologia Ambiental (CREAL), l'Institut Municipal d'Investigació Mèdica (IMIM-Hospital del Mar), entre d'altres equips provinents d'Alemanya, Canadà, Holanda, Itàlia, Regne Unit i Suècia, tots ells coordinats per investigadors del CREAL i de l'IMIM. L'estudi es va publicar en l'edició en línia de la revista *American Journal of Respiratory and Critical Care Medicine* i porta per títol "The Use of Household Cleaning Sprays and Adult Asthma: An International Longitudinal Study".

L'enquesta es va fer a 3.503 persones col·laboradores en l'Estudi sobre Salut Respiratòria de la Comunitat Europea (ECHRS); homes i dones, de 20 a 44 anys, sense diagnòstic inicial d'asma en el moment d'entrar a l'estudi, habituades a fer la neteja de les seves llars i que van acceptar participar-hi signant el corresponent consentiment informat.

Els autors d'aquest rellevant estudi han afirmat que "malgrat que l'ús de netejadors en aerosol està associat a un important risc de desenvolupar asma en adults, aquesta troballa exigeix futures recerques per identificar la composició química responsable de la sensibilització i les reaccions inflamatòries característiques de les afeccions respiratòries induïdes a persones adultes".

DADES INÈDITES SOBRE L'ORIGEN DELS POBLADORS NEOLÍTICS A LA PENÍNSULA IBÈRICA

La revista *Proceedings of the Royal Society of London* va publicar el juny passat la primera anàlisi paleogenètica de restes humanes neolítiques de la península Ibèrica i, en general, de tot el sud d'Europa. Les restes provenen del jaciment del Camí de Can Grau, a prop de Granollers (Barcelona), i tenen una antiguitat estimada de 5.500 anys. L'anàlisi de les restes ha permès a un equip d'investigadors catalans proposar un model dual de l'expansió de l'agricultura pel continent europeu, que es va produir fa uns 10.000 anys.

El treball "Palaeogenetic evidence supports a dual model of Neolithic spreading into Europe" ha estat dirigit per Carles Lalueza Fox, expert en paleogenètica de la Universitat de Barcelona, i ha comptat amb Lourdes Sampietro com a investigadora principal i Jaume Bertranpetit, de la Unitat de Biologia Evolutiva de la UPF, a més dels arqueòlegs Miquel Martí i Roser Pou, del Museu d'Arqueologia de Granollers.

RESTES DEL JACIMENT DEL CAMÍ DE CAN GRAU (GRANOLLERS)

CREACIÓ DEL LABORATORI INTERNACIONAL EN EPIDEMIOLOGIA RESPIRATÒRIA (ILRE)

El 6 de juliol es va signar un important conveni entre el Centre de Recerca en Epidemiologia Ambiental (CREAL), l'Institut Municipal d'Assistència Sanitària (IMAS), l'Institut National de la Santé et de la Recherche Médicale (Inserm), i la Universitat Paris-Sud 11, per crear l'ILRE, un laboratori europeu per impulsar la recerca en l'àmbit de l'epidemiologia respiratòria.

Els àmbits d'actuació d'aquesta nova col·laboració franco-catalana seran principalment la recerca en malalties respiratòries obstructives cròniques (MPOC) en els adults —asma i altres malalties pulmonars—; la recerca de determinants mediambientals de la salut respiratòria com ara els riscos laborals, la contaminació atmosfèrica, l'activitat física, la dieta, el contacte amb els animals i l'exposició a determinats productes als espais interiors; així com també altres vies d'investigació de caire genètic i/o biològic.

SIMPOSI INTERNACIONAL SOBRE INFORMÀTICA BIOMÈDICA A EUROPA

El Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona (PRBB) va acollir el juny passat un gran nombre de professionals internacionals relacionats amb l'àmbit de l'aplicació de la informàtica a les ciències de la salut i que es van donar cita en el primer Simposi Internacional sobre Informàtica Biomèdica a Europa.

INFOBIOMED i SEMANTIC MINING, dues de les xarxes d'excel·lència europees finançades per la Comissió Europea durant el 6è Programa Marc per al desenvolupament de la Informàtica Biomèdica a Europa, després de tres anys d'intens treball, van decidir fusionar els seus esforços per presentar els resultats obtinguts en ambdós projectes, en el marc d'aquest primer Simposi Internacional. Ferran Sanz, director del GRIB (UPF-IMIM), coordina la xar-

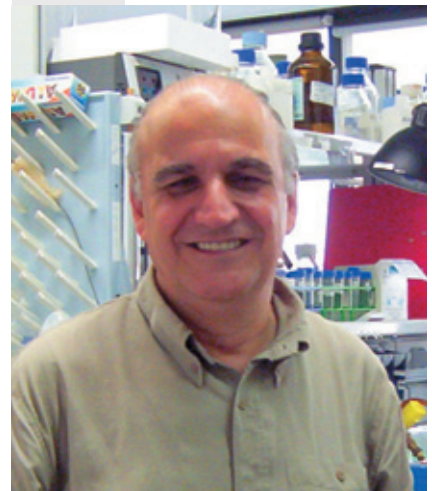
xa INFOBIOMED i Hans Åhlfeldt, la xarxa SEMANTIC MINING.

La seqüenciació del genoma humà va obrir, tant a la comunitat científica com a la societat en general, un ampli ventall de possibilitats en relació amb la futura medicina personalitzada. Amb la ingent quantitat de dades biològiques i clíniques generades actualment, es va evidenciar també la importància i la necessitat de col·laboració entre informàtica mèdica i bioinformàtica. De la unió d'ambdues sorgeix la informàtica biomèdica, disciplina emergent que estudia les possibilitats de desenvolupar sinergia i interacció entre ambdós camps amb la finalitat de contribuir al desenvolupament de noves estratègies preventives, diagnòstiques i terapèutiques.

JAUME BERTRANPETIT, NOU DIRECTOR D'ICREA

Jaume Bertranpetit, catedràtic de Biologia de la UPF, va ser nomenat director de la Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats (ICREA), per substituir en el càrrec Enric Banda. ICREA, una fundació que va ser creada l'any 2001, està impulsada conjuntament per la Generalitat de Catalunya —a través del Departament d'Innovació, Universitats i Empresa (DIUE)— i la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació (FCRI).

ICREA pretén facilitar la contractació de científics de primera línia internacional i la seva incorporació als centres de recerca i les universitats de Catalunya, en el marc dels objectius del IV Pla de Recerca de Catalunya. D'aquesta manera, també contribueix a facilitar el retorn dels investigadors propis que han dut a terme la seva carrera investigadora en centres de fora de Catalunya.

JAUME BERTRANPETIT

BALANÇ DE L'HOMENATGE A POMPEU FABRA

Joan Costa Carreras
*Professor de Filologia
Catalana de la UPF
i coordinador acadèmic
de l'Homenatge a
Pompeu Fabra*

La Universitat Pompeu Fabra va dedicar el curs 2006-2007 a homenatjar l'obra i la figura de Pompeu Fabra. Al llarg del curs es van celebrar un seguit d'actes institucionals, acadèmics i culturals, que van tenir com a objectiu endinsar-se en la seva extensa obra científica i herència filològica, i alhora descobrir la relació de Pompeu Fabra amb el seu temps. Cal agrair la implicació i la participació dels diferents centres, estudis i departaments,

i molt particularment el suport del Consell Social de la UPF, que van col·laborar en el desenvolupament del programa d'activitats. A continuació, ressenyaré breument alguns dels actes que es van dur a terme.

El tradicional acte de Nadal va consistir enguany en una lectura dramatitzada, a càrrec dels actors de l'Aula de Teatre de la UPF, tant de fragments del mateix Fabra com de personalitats que en destacaven la seva personalitat i obra, que Joan Costa va seleccionar.

Coincidint amb el 139è aniversari del naixement de Pompeu Fabra, el 20 de febrer va tenir lloc l'acte acadèmic central, presidit pel rector Josep Joan Moreso, que va comptar amb la col·laboració de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC). La conferència de Joan Costa, "Retrat de Pompeu Fabra", va inaugurar la jornada, que va anar seguida de dues sessions amb la participació d'experts acadèmics —entre ells filòlegs catalans, lingüistes, historiadors i periodistes— de la UPF i d'altres universitats catalanes, i de membres de diferents seccions de l'IEC. Aquell mateix dia es va inaugurar l'exposició "Homenatge a Pompeu Fabra: exposició bibliogràfica", coordinada per Joan Costa, que es va poder visitar fins al 31 de maig i que es pot consultar en format virtual.

La Facultat de Traducció i Interpretació i el Departament de Traducció i Filologia de la UPF van contribuir als actes mitjançant l'organització d'una taula

rodona sobre la lingüística de Fabra.

Hi van prendre part els professors Àlex Alsina, Elisenda Bernal, Esteve Clua i Janet DeCesaris, i les seves intervencions van girar al voltant de diferents aspectes lingüístics estudiats per Fabra i que avui dia continuen vigents.

Pel que fa a les activitats d'un caire més lúdic i cultural, un total de 3.112 persones de dins i de fora de la Universitat van participar en el concurs interactiu Juga amb la Pompeu. Els concursants van haver de resoldre a la web una senzilla i entretinguda prova diària sobre la figura i el temps de Pompeu Fabra. D'altra banda, els Premis Sant Jordi de la UPF van incloure enguany una convocatòria especial destinada a premiar les obres que versessin entorn de qualsevol dels vessants de la figura de Fabra.

Finalment vull esmentar l'edició d'un diari de 28 pàgines, *Pompeu Fabra. L'enginyer de la llengua catalana*, a càrrec dels estudiants de Periodisme de la UPF, que ens descobreix el Fabra lingüista i gramàtic, alhora que altres vessants no tan conegudes de la seva vida, com ara la seva experiència com a periodista, els deu anys que va viure a Bilbao o la seva afició pel tennis i el muntanyisme.

Abans de finals d'any es preveuen tres actuacions més: la creació d'un espai permanent a la Biblioteca del Dipòsit de les Aigües, amb totes les obres de Pompeu Fabra i sobre ell i la seva obra; la publicació de totes les intervencions a les jornades del 20 de febrer i del 7 de maig; i, més endavant, una edició internacional, anotada i presentada, dels principals textos teòrics de Fabra.

La valoració general és altament positiva. Els actes organitzats van comptar amb una àmplia representació del món acadèmic i una bona assistència de públic. Acabo destacant la contribució permanent que haurà fet la Universitat amb l'exposició virtual, la creació del fons bibliogràfic a la Biblioteca i les publicacions previstes. ©